

**Alsóregmec – Csörög között tervezett közúti
összeköttetéséhez készített
Natura 2000 hatásbecslés**

HUBN10007 Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges
rendeltetésű Natura 2000 madárvédelmi terület

1. Azonosító adatok

1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége

Beruházó: NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. 1134 Budapest, Váci u. 45

Tervező: Innober-Wave Kft, Budapest, Baross tér 2.

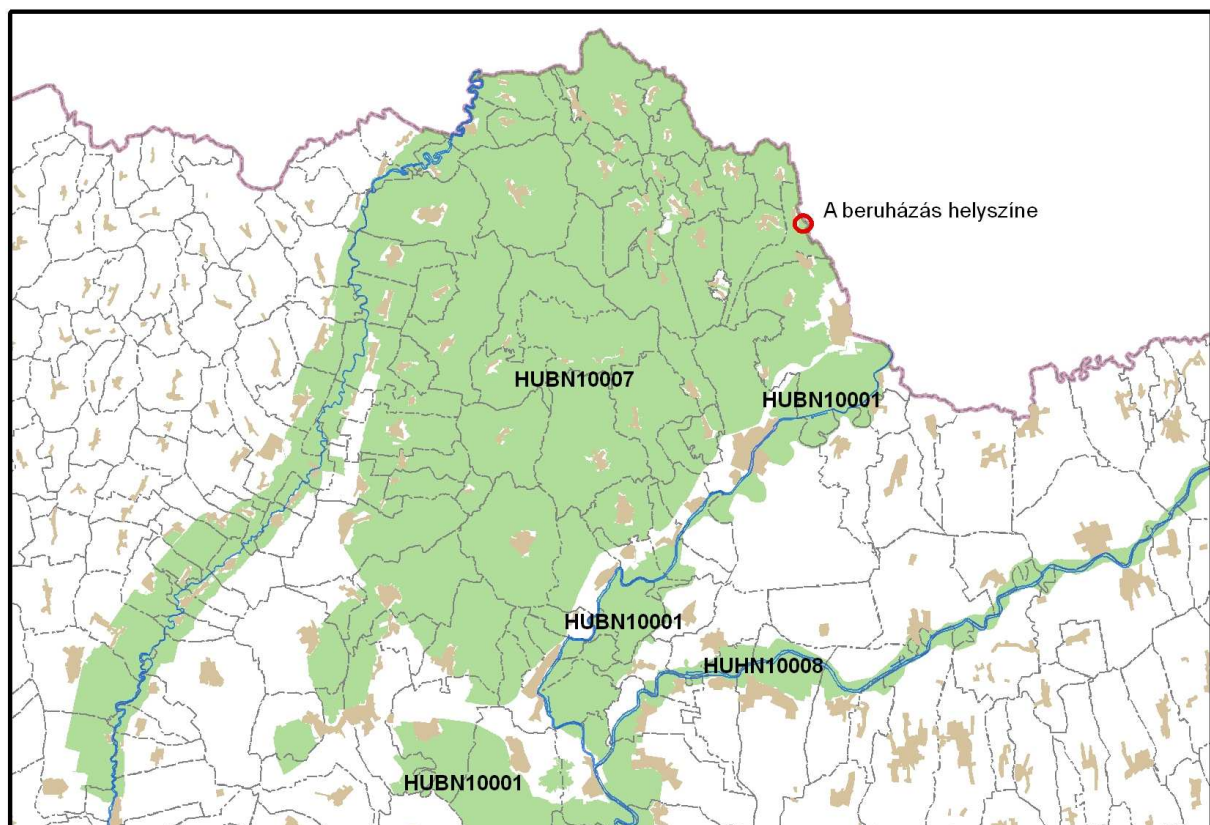
1.2. A Natura 2000 hatásbecslést készítő szervezet neve, címe, elérhetősége, résztvevő személyek neve és végzettsége, szakértői jogosultsága

Arion 2002 Bt. Eger, Kertész utca 166. Ilonczai Zoltán természetvédelmi szakértő (SzTV).
Engedély száma: SZ-042/2013

2. Az érintett Natura 2000 terület

2.1. A Natura 2000 területek neve és kódja, amelyekre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van

- Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel Különleges Rendeltetésű Natura 2000 Madárvédelmi Terület (HUBN10007), kiterjedése: 114536.75 ha

Jelmagyarázat

■ Natura2000 madárvédelmi   □ községhatár   ■ települ. polygon

M = 1: 300.000

1. térkép: A vizsgált terület a Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges rendeltetésű madárvédelmi terület viszonylatában

Jelmagyarázat

■ Natura2000 madárvédelmi terület
 — tervezett út
   tervezett út

M = 1: 5.000

2. térkép: A vizsgált terület és szűkebb környezete

2.2. Az érintett Natura 2000 terület célja, szerepe

Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges rendeltetésű madárvédelmi Natura 2000 terület (HUBN10007) célkitűzései:

Általános célkitűzés: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok:

A terület fő célkitűzései: A területen található fekete gólya (*Ciconia nigra*), darázsölyv (*Pernis apivorus*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), békászó sas (*Aquila pomarina*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), szirti sas (*Aquila chrysaetos*), haris (*Crex crex*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), hamvas küllő (*Picus canus*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*) és közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*) állományok megőrzése, illetve növelése.

További célok és végrehajtandó intézkedések:

- Az erdőtervezés során a jelölő fajok állományának megőrzése érdekében a terület erdeiben a természetközeli állapotú élőhelyfoltok megőrzését, az egyes területek erdőgazdálkodás alóli mentesítését, illetve a folyamatos erdőborítást biztosító, elegyes-vegyeskorú-mozaikos állományszerkezetet eredményező erdőkezelés felé történő elmozdulást kell biztosítani.

- Őshonos fafajú, természetszerű állományokban csak természetes felújítás (felújítógátás, szálalógátás, szálalás) tervezhető. Idegenhonos fajokkal elegyes erdőkben ugyancsak a természetes felújítások valamelyikét kell alkalmazni.
- A nevelógátást (tisztítást, gyérítést), készletgondozó használatot, felújítógátást, bontógátást, szálalógátást és szálalást az őshonos lombos elegyfajok kíméletével (az idegenhonos fajok rovására), az állományokon belül meglévő változatosság megőrzésével és bővítésével kell tervezni. Az idősebb, böhönc-jellegű faegyedek (hagyásfák, famatuzsálemek) és az odúlakó madarak számára kiemelt fontosságú odvas fák minden esetben visszahagyandók.
- Növedékköszövény gyérítések, készletgondozó használatok, felújítógátás, bontógátás, szálalógátás és szálalás tervezése esetén (őshonos lombos fajokból) lábon álló és fekvő holtfa egy része mindenhol visszahagyandó a fehérhátú fakopáncs állományok megőrzése érdekében.
- Tarvágásos véghasználat csak idegenhonos fajú erdőrészekben, vagy állományrészekben, maximum 3 ha kiterjedésben tervezhető. Az idegenhonos faj letermelése után mesterséges erdősítésre csak a potenciális erdőtársulás fő- és elegyfajai tervezhetők, illetve használhatók.
- A haris (*Crex crex*) költését biztosító gyepterületek kiterjedésének növelése, hariskímélő kaszálási technikák alkalmazása.
- A térségre jellemző gyepterületek természetközeli állapotának fenntartása a megfelelő gyephasznosítás és kezelés biztosításával.
- A területen előforduló időszakos vízállásokat meg kell tartani.
- Törekedni kell a fák, facsoportok kíméletére a ragadozó madarak fészkelésének elősegítése érdekében.
- A mezőgazdasági földhasználatra visszavezethető, a táplálékláncon keresztül ható vegyi terhelés kockázatának mérséklése, illetve megszüntetése.
- Kavicszátonyok, kavicspadok megőrzése a Hernád folyón.
- A területen lévő középvezetékű vezetékek és oszlopok madárvédelmi eszközökkel történő felszerelése.
- A prioritás fajok esetében a fészkelőhelyek háborítatlanságát biztosítani kell a költési időszakban.
- Minden prioritás faj esetében monitorozással nyomon kell követni az állományok változását.

(Forrás: natura2000.eea.europa.eu)

2.3. Közösségi jelentőségű fajok, illetve élőhelyek, amelyekre hatással lehet a terv vagy beruházás

A táblázatban azokat a fajokat tüntettük fel, amelyek a Natura 2000 területen előfordulnak és közösségi jelentőségűek, vagy vonuló fajok, ennél fogva állományuk növekedése indokolhatja Natura 2000 területek kijelölését. Azoknál a fajoknál, ahol jelenleg az állományok nagysága nem éri el a kijelöléshez szükséges mértéket, a „kritérium” oszlopban – amely a kijelöléshez szükséges populáció nagyságára utal – *D* betűvel jelzik. Ezt szürke, dőlt betűvel külön kiemeltük.

Magyar név	Tudományos név	Populáció méret		Kritérium
		min.	max.	
<i>csörgő réce</i>	<i>Anas crecca</i>			<i>D</i>
tőkésréce	<i>Anas platyrhynchos</i>			C
böjti réce	<i>Anas querquedula</i>	50	50	C
<i>nagy lilik</i>	<i>Anser albifrons</i>			<i>D</i>
<i>nyári lúd</i>	<i>Anser anser</i>			<i>D</i>
<i>vetési lúd</i>	<i>Anser fabalis</i>			<i>D</i>
<i>vörös gém</i>	<i>Ardea purpurea</i>	1	2	<i>D</i>
<i>barátréce</i>	<i>Aythya ferina</i>			<i>D</i>
<i>kontyos réce</i>	<i>Aythya fuligula</i>			<i>D</i>

<i>cigányréce</i>	<i>Aythya nyroca</i>			D
<i>bölmömbika</i>	<i>Botaurus stellaris</i>	2	3	D
<i>kerceréce</i>	<i>Bucephala clangula</i>			D
törpegém	<i>Ixobrychus minutus</i>	20	30	C
barna rétihéja	<i>Circus aeruginosus</i>	5	10	C
<i>barna kánya</i>	<i>Milvus migrans</i>	1	5	D
halászsas	<i>Pandion haliaetus</i>	1	5	C
<i>daru</i>	<i>Grus grus</i>	51	100	D
<i>kis bukó</i>	<i>Mergus albellus</i>			D
<i>guvat</i>	<i>Rallus aquaticus</i>	1	2	D
függőcinege	<i>Remiz pendulinus</i>	60	70	C
<i>kis vöcsök</i>	<i>Tachybaptus ruficollis</i>			D
réti cankó	<i>Tringa glareola</i>			C
<i>hamvas rétihéja</i>	<i>Circus pygargus</i>			D
parlagi sas	<i>Aquila heliaca</i>	8	10	A
jégmadár	<i>Alcedo atthis</i>	11	50	B
<i>piroslábú cankó</i>	<i>Tringa totanus</i>			D
darázsölyv	<i>Pernis apivorus</i>	40	50	B
vándorsólyom	<i>Falco peregrinus</i>	1	2	C
balkáni fakopáncs	<i>Dendrocopos syriacus</i>	30	35	C
billegetőcankó	<i>Actitis hypoleucos</i>	20	25	B
erdei pacsirta	<i>Lullula arborea</i>	51	100	A
pajzsos cankó	<i>Philomachus pugnax</i>			C
<i>rétisas</i>	<i>Haliaeetus albicilla</i>			D
karvaly poszáta	<i>Sylvia nisoria</i>	400	500	C
hegyi billegető	<i>Motacilla cinerea</i>	80	100	A
szirti sas	<i>Aquila chrysaetos</i>	4	5	A
<i>nagy kócsag</i>	<i>Egretta alba</i>			D
fekete gólya	<i>Ciconia nigra</i>	15	30	B
kígyászölyv	<i>Circaetus gallicus</i>	5	10	A
békászó sas	<i>Aquila pomarina</i>	12	14	A
örvös légykapó	<i>Ficedula albicollis</i>	800	1000	B
uráli bagoly	<i>Strix uralensis</i>	150	200	A
haris	<i>Crex crex</i>	40	200	A
kis őrgébics	<i>Lanius minor</i>	11	50	C
<i>kékvércse</i>	<i>Falco vespertinus</i>			D
füleskuvik	<i>Otus scops</i>	5	8	C
fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>	48	50	C
fekete harkály	<i>Dryocopus martius</i>	101	250	B

hamvas küllő	<i>Picus canus</i>	150	200	B
kis légykapó	<i>Ficedula parva</i>	4	5	C
kék galamb	<i>Columba oenas</i>	500	1000	B
közép fakopáncs	<i>Dendrocopos medius</i>	400	500	A
<i>parlagi pityer</i>	<i>Anthus campestris</i>			D
kékes rétihéja	<i>Circus cyaneus</i>	11	50	C
parti fecske	<i>Riparia riparia</i>	300	400	C
uhu	<i>Bubo bubo</i>	10	15	A
tővisszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>	500	1000	B
lappantyú	<i>Caprimulgus europaeus</i>	51	100	B
<i>kerecsen</i>	<i>Falco cherrug</i>	1	1	D
fehérhátú fakopáncs	<i>Dendrocopos leucotos</i>	51	100	A

1. táblázat: A madárvédelmi terület kijelölésének alapjául szolgáló fajok

3. A terv vagy beruházás

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása

A szlovák-magyar határszakaszon a jelenleg egymástól elvágott települések és határvidékek: gazdasági-társadalmi integrációjának elősegítése, az együttműködési potenciál kiaknázása és különösen a leszakadó határ menti területek felzárkózása.

A határok kialakulásával megszűnt közlekedési igények figyelembevétele alapján az adott határszakaszon a közlekedési feltételek megteremtésével a meglévő mellékút-hálózati kapcsolatok fejlesztése, új mellékúti kapcsolatok kialakítása, a zsáktelepülési jellegek megszüntetése új – határmetsző jellegű – mellékutak fejlesztésével és a hiányzó települési kapcsolatok kialakítása szomszédos települések között.

3.2. A terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama

A beruházás térségi jelentőségű.

A beruházás során összesen 1824 m új út, egy, a Ronyvát keresztező, 24 m szabad nyílású új híd (1+288 km sz.) és egy vízelvezető árkon (0+957 km sz.) létesített csőáteresz kiépítése valósul meg. A magyar oldalon az út 1288 m hosszú, 8,00 m széles korona és 5,50 m széles burkolatszélességgel épül meg.

A tervezett új út nyomvonalán a kb. 0+900 km sz.-től a híd felszerkezeti szintjéhez csatlakozó töltést kell kiépíteni. A töltésépítés miatt jelentősebb sáv szélességben lesz terület igénybevétele, mint ha csak a koronaszélességgel számolnánk. A töltés rézsűtalpa várhatóan 15-20 m-es sáv közvetlen igénybevételel fog járni.

A kivitelezés tervezett időtartama: 6 hónap

3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése

A beruházás során összesen a hazai oldalon 1288 m új út és híd épül meg, amelynek területi igénybevétele nagyságrendileg 53.400 m² lesz.

Jelmagyarázat

— tervezett út és híd   ▨ közvetlenül igénybevett Natura 2000 terület

M = 1: 5.000

3. térkép: a közvetlenül igénybevett Natura 2000 terület (SPA)

3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása

A kivitelezés tervezett időtartama: 6 hónap

A beruházás kivitelezési időszakában okozta hatásokkal kell foglalkoznunk, amelyek között vannak időszakosan- és vannak hosszútávon ható hatások. Mint minden műszaki létesítmény kivitelezésénél a bontási és építési folyamat az, amely a legnagyobb terhelést jelenti az adott terület élővilágára nézve.

A beruházás során várhatóan a legjelentősebb hatást az út megépítése és a híd kialakítása okozza, amely során a Natura 2000 területéből térfoglalás következik be.

Az út kiépítése és elsősorban a Natura 2000 területet érintő töltés kialakítása jelent komolyabb területfoglalást.

Az építkezési munkák során keletkeztetett depóniák (pl. humusz, építőanyagok, munkagépek elhelyezése) miatt általában a konkrét munkaterületen kívüli területek is sérülnek. Ez a hatás megelőzhető a depóniák helyének megfelelő kijelölésével. A kivitelezés során Natura 2000 területeken építési anyagdepóniák, bontási anyagok elhelyezését, munkagépek telephelyét nem lehet tervezni.

Az /építés során a szállítás és építés okozta megnövekedett nehézgépjármű forgalommal kell számolni, ami ideiglenesen a környezeti elemek többletterhelését okozhatja (levegőszennyezés, többlet zajkibocsátás stb.). Ezek ideiglenesen az élővilágra is hatnak, így számolni kell az építés ideje alatt azzal, hogy egyes madárfajokra zavaró hatással lesz,

viselkedésük megváltozik. A rendszeres emberi jelenlét is zavaró hatással jár, így ennek következménye lehet az időszakos elvándorlás.

3.5. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése

Az út a hídhöz való kapcsolódásának megfelelő kialakítása és az árvizek miatt az árterületen töltést kell kialakítani, valamint a Ronyva fölötti új híd kiépítéséhez parterősítéssel kapcsolatos műszaki megoldásra lesz szükség. Egyéb különleges, a természeti környezetre ható létesítményről nincs információnk.

3.6. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

Az új határszakasz megépítésével a szomszédos határátkelők forgalma csökken, mivel egy gyorsabb alternatív útvonalat biztosítunk a határmenti területek között. A fejlesztés megvalósulásával a térségben lerövidülnek az eljutási idők, aminek hatására átrendeződik, hosszú távon csökken a forgalom.

4. A beruházás kedvezőtlen hatásai

4.1. A várható természeti állapotváltozás a beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében

Jelenlegi természeti állapot leírása:

Mezőgazdasági üzem (U4, TDO: 1) mellett haladó útszakasz: Az út szántón szegélyén, meglévő földúton halad. Az üzem kerítésén belül 15-20 éves akácós erdősáv (S1, TDO: 1) található. Az akácok aljnövényzete általában degradált. Jellemző fajai: fekete peszrece (*Ballota nigra*), nagy csalán (*Urtica dioica*), erdei turbolya (*Anthriscus sylvestris*), közönséges tarackbúza (*Elymus repens*), siskanádtippan (*Calamagrostis epigeios*), ragadós galaj (*Galium aparine*).

Madártani szempontból nem jelentős terület. A mezőgazdasági üzemet szegélyező akácós erdősávban előfordulhatnak énekesmadarak, vagy alkalmilag a jelölő kis őrgébics (*Lanius minor*), vagy a balkáni fakopáncs (*Dendrocopos syriacus*), költésükkel azonban nem kell számolni. A szántókon gabona, vagy lucerna vetés esetén potenciális költőfaj lehet a Natura 2000 jelölő haris (*Crex crex*) (2017-ben repcevetés található a területen, amely a haris megtelepedésére nem alkalmas).

1. fotó: Az első szakasza szántó szegélyén lévő földúton halad.

Az akácost követően a tervezett út a meglévő mezőgazdasági úton halad egyéves növénykultúráknak otthont adó szántóföldek (T1, TDO: 1) között, majd keletnek fordul egy vízvezető árok mentén. A vízvezető árkot zárt cserjés (P2b, TDO: 2), valamint kisebb kiterjedésben fehér akácból (*Robinia pseudoacacia*) fásor (S7, TDO: 2) kíséri. A cserjesáv jellemző cserjefaja a kökény (*Prunus spinosa*), amelyhez az egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), a gyepűrózsa (*Rosa canina*), a fekete bodza (*Sambucus nigra*), a csíkos kecskerágó (*Euonymus europaeus*), valamint elszórtan egy-egy törékeny fűz (*Salix fragilis*) társul. A gyepszint az árnyékolás miatt gyér: erdei gyömbérgyökér (*Geum urbanum*), ragadós galaj (*Galium aparine*), fekete peszterce (*Ballota nigra*), siskanádtippan (*Calamagrostis epigeios*).

Az útszakasz második része egy vízvezető árkot kísérő kezdetben akácfásor, majd kökény cserjesáv mentén halad, szántó területen. Natura 2000 jelölő madárfajok közül nagy eséllyel telepedhet meg a tövisszúró gébics (*Lanius collurio*) a cserjesávban.

2. fotó: Az út második szakasza cserjesor mentén, szántó szegélyén halad.

A cserjesáv végénél érjük el a Ronyva árterét. Az árteret a hatásterületen belül jelenleg kökény-galagonya (P2b, TDO: 3), kisebb részben hamvas füzek alkotta üde cserjés (P2a, TDO: 3) borítja. A cserjék borítása 70-80%-os. A cserjésben a kökény (*Prunus spinosa*) az állományalkotó, amelyhez az egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), a gyepűrózsa

(*Rosa canina*), a fekete bodza (*Sambucus nigra*), a csíkos kecskerágó (*Euonymus europaeus*), a veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*) valamint elszórtan egy-egy törékeny fűz (*Salix fragilis*), fehér nyár (*Populus alba*), hamvas fűz (*Salix cinerea*) társul).

A cserjésben kisebb tisztások találhatóak, amelyek egy része kiszáradó mocsárrét és kaszálórét gyepparadványok, más része üde mocsárrét maradványokat őriz. Meghatározó fajok: siskandátippan (*Calamagrostis epigeios*), festő zsoltina (*Serratula tinctoria*), héjakútmácsonya (*Dipsacus laciniatus*), réti imola (*Centaurea jacea*), mezei cickafark (*Achillea collina*). A hó miatt a növényzetből nem sok minden látszott.

A legmélyebb részeken harmatkásás (*Glyceria maxima*), parti sásos (*Carex riparia*) mocsári növényzet maradványai láthatóak.

A madártani szempontból a jelölő fajok közül, - a nemzeti park adatai alapján – előfordul a térségben a haris (*Crex crex*). A beruházás által érintett cserjés élőhely nem alkalmas élőhely a faj, azonban a hatásterületen belül, vagy a nyomvonal tágabb környezetében előfordulásával mindenképpen számolni kell.

A cserjések költőfajai a korábban már felsorolt, általánosan előforduló énekesek, továbbá az üde rétekhez, mocsarakhoz, nádas foltokhoz kötődő fajok, mint pl. a berki tücsökmadár (*Locustella fluviatilis*), vagy a nádirigó (*Acrocephalus arundinaceus*). A cserjésekben előszeretettel telepszik meg a fülemüle (*Luscinia megarhynchos*) a szegélyekben a Natura 2000 jelölő tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*).

A további jelölő fajok közül potenciális táplálkozóterületének részét képezheti a környező falvakban nagy számban költő fehér gólyának (*Ciconia ciconia*), táplálkozó és vonulóhelyét a fekete gólyának (*Ciconia nigra*), a békászó sasnak (*Aquila pomarina*) és a barna rétihéjának (*Circus aeruginosus*). Ezek a fajok elsősorban a közvetett hatásterületen, vagy annak tágabb környezetében jelenhetnek meg, költőhelyüket azonban nem érinti a beruházás.

A Ronyvánál nagy valószínűséggel előfordul a jégmadár (*Alcedo atthis*) is.

3. fotó: A kökény-galagonya cserjésben elsősorban énekesek telepsznek meg, a szegélyben azonban előfordulhat a jelölő tövisszűrő gébics is.

4. fotó: Az ANPI adatai alapján, a hatásterületen és annak környezetében előfordul haris, amely a nyílt élőhelyeken költ.

5. fotó: A Ronyva közelében lévő idős fák potenciális élőhelyet jelentenek egyes odúlakó madárfajok számára.

A várható természeti állapotváltozás a beruházás után:

Az út és híd megépítésével a cserjés élőhelyen területveszteség következik be. Ezen az élőhelyen a jelölő fajok közül a tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*) költésével kell számolni, így ennél a fajnál 1-1 költőpár élőhelyét érintheti az építkezés.

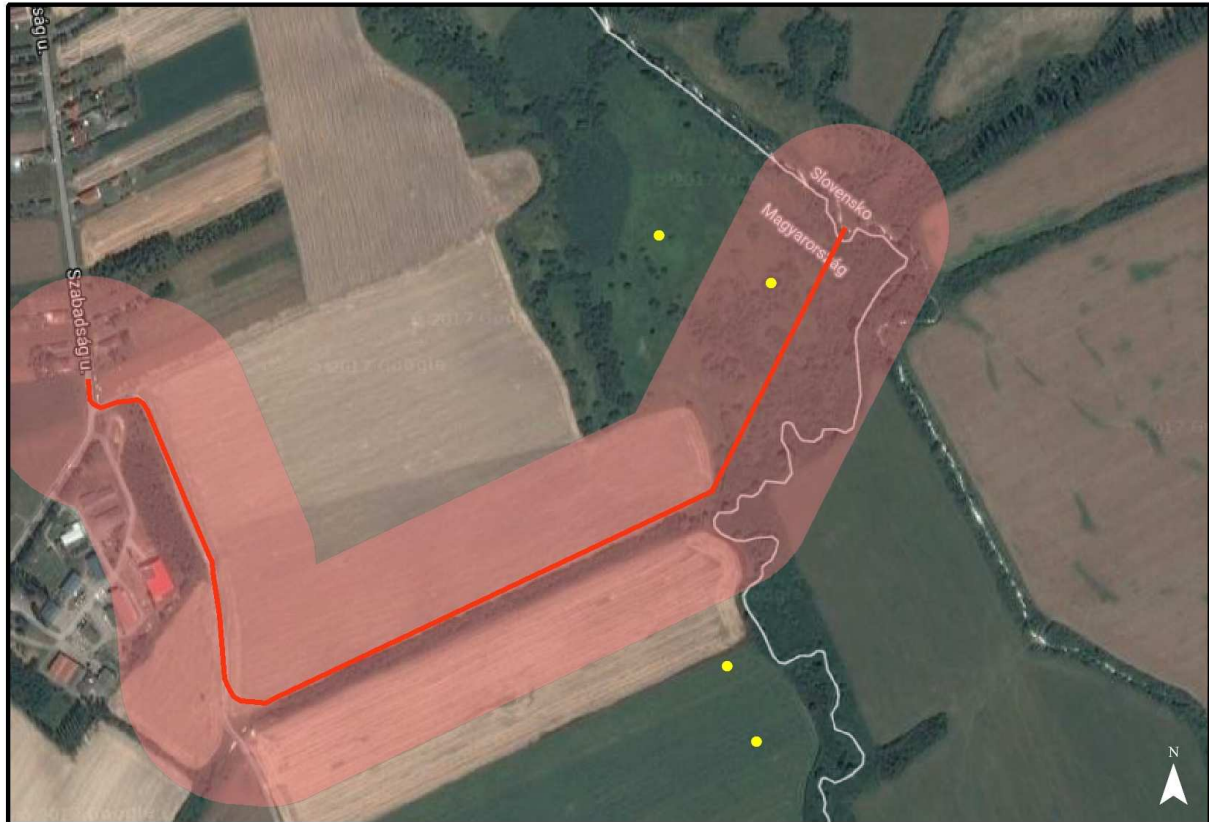
A másik, hatásterület környezetében költő jelölő faj a haris (*Crex crex*) élőhelyében csökkenés nem várható, azonban az építkezés időszakában átmenetileg zavartabbá válik az élőhelye.

A korábban említett ragadozó madarak és a gólyák táplálkozó körzetét zavarhatja az építkezés, a táplálkozóhelyek minőségében azonban jelentős változás nem várható. Az üzemelési időszakban a forgalom okozta zavarás nem jelentős, a madarak viszonylag gyorsan megszokják a gépkocsiforgalmat.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló fajokra és élőhelyekre gyakorolt hatások bemutatása térképmellékletekkel

A beruházás területén a legjelentősebb jelölő faj a haris (*Crex crex*), amelynek előfordulási adatait az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság szolgáltatta. A haris észleléseket és az út közvetett hatásterületét összevetve megállapíthatjuk, hogy a faj élőhelyében jelentős csökkenés nem várható, az út kialakítása azonban időszakos zavarással fog járni.

Jelmagyarázat

— tervezett út és híd   ● *Crex crex*   ■ közvetett hatásterület

M = 1: 5.000

3. térkép: az ANPI által megadott haris észlelések és a tervezett beruházás hatásterülete

4.3. A Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelyek és fajokkal kapcsolatosan várható hatások és azok becsült mértéke

2. táblázat: jelölő fajokra vonatkozó hatások becslése:

Magyar név	Tudományos név	A faj státusza a vizsgált területen	A várható hatás mértéke
csörgő réce	<i>Anas crecca</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki.	
tőkésréce	<i>Anas platyrhynchos</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki.	
bőjti réce	<i>Anas querquedula</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki.	
nagy lilik	<i>Anser albifrons</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki.	

nyári lúd	<i>Anser anser</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
vetési lúd	<i>Anser fabalis</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
vörös gém	<i>Ardea purpurea</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
barátréce	<i>Aythya ferina</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
kontyos réce	<i>Aythya fuligula</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
cigányréce	<i>Aythya nyroca</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
bölömbika	<i>Botaurus stellaris</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
kerceréce	<i>Bucephala clangula</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
törpegém	<i>Ixobrychus minutus</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
barna rétihéja	<i>Circus aeruginosus</i>	Költése a térségben várható, táplálkozó területét képezi.	
barna kánya	<i>Milvus migrans</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
halászsas	<i>Pandion haliaetus</i>	Csak vonuló egyedeinek alkalmi előfordulása várható	
daru	<i>Grus grus</i>	Költése és alkalmi megjelenése sem várható	
kis bukó	<i>Mergus albellus</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
guvat	<i>Rallus aquaticus</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
függőcinege	<i>Remiz pendulinus</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
kis vöcsök	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
réti cankó	<i>Tringa glareola</i>	Vonulási időszakban megjelenése nem kizárt	
hamvas rétihéja	<i>Circus pygargus</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
parlagi sas	<i>Aquila heliaca</i>	Költése nem várható, alkalmi megjelenése azonban nem zárható ki	
jégmadár	<i>Alcedo atthis</i>	Költése a térségben nem zárható ki, a Ronyva potenciális táplálkozó területét képezi	
piroslábú cankó	<i>Tringa totanus</i>	Vonulási időszakban előfordulása nem zárható ki	
darázsólyv	<i>Pernis apivorus</i>	Nem képezi a terület élőhelyét	
vándorsólyom	<i>Falco peregrinus</i>	Nem képezi a terület élőhelyét	
balkáni fakopáncs	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Költése a közvetett hatásterületen nem zárható ki, élőhelyét azonban a beruházás nem veszélyezteti	
billegetőcankó	<i>Actitis hypoleucos</i>	Vonulási időszakban a térségben való megjelenése nem zárható ki.	
erdei pacsirta	<i>Lullula arborea</i>	A terület a fajnak nem élőhelye	
pajzsos cankó	<i>Philomachus pugnax</i>	Vonulási időszakban megjelenése nem zárható ki.	

rétisas	Haliaeetus albicilla	<i>A terület a fajnak nem élőhelye, de Vonulási időszakban megjelenése nem zárható ki.</i>	
karvaly poszáta	Sylvia nisoria	A terület a fajnak nem tipikus élőhelye, alkalmi előfordulása a Ronyva mentén azonban nem zárható ki.	
hegyi billegető	Motacilla cinerea	A terület a fajnak nem élőhelye	
szirti sas	Aquila chrysaetos	A terület a fajnak nem élőhelye, de táplálkozó példányai előfordulhatnak a térségben	
nagy kócsag	Egretta alba	<i>A terület a fajnak nem élőhelye, de táplálkozó példányai előfordulhatnak a térségben</i>	
fekete gólya	Ciconia nigra	A térség potenciális táplálkozó területét jelenti a fajnak. Vonulási időszakban szintén előfordulhat a területen nagyobb egyedszámban is.	
kígyászölyv	Circaetus gallicus	A terület a fajnak nem élőhelye, de táplálkozó példányai előfordulhatnak a térségben	
békászó sas	Aquila pomarina	A terület a fajnak nem élőhelye, de táplálkozó példányai előfordulhatnak a térségben	
örvös légykapó	Ficedula albicollis	A terület a fajnak nem élőhelye.	
uráli bagoly	Strix uralensis	A terület a fajnak nem élőhelye.	
haris	Crex crex	A közvetett hatásterület nyílt, gyepes élőhelyei a faj életterét alkotja, a hatásterületen, illetve tágabb környezetében költ.	
kis őrgébics	Lanius minor	A terület a fajnak nem élőhelye.	
kékvércse	Falco vespertinus	<i>A terület a fajnak nem élőhelye.</i>	
füleskuvik	Otus scops	A terület a fajnak nem élőhelye.	
fehér gólya	Ciconia ciconia	A vizsgált terület a térségben költő párok számára táplálkozó területet biztosít.	
fekete harkály	Dryocopus martius	A terület a fajnak nem élőhelye.	
hamvas küllő	Picus canus	A terület a fajnak nem élőhelye.	
kis légykapó	Ficedula parva	A terület a fajnak nem élőhelye.	
kék galamb	Columba oenas	A terület a fajnak nem élőhelye.	
közép fakopáncs	Dendrocopos medius	A terület a fajnak nem élőhelye.	
parlagi pityer	Anthus campestris	<i>A terület a fajnak nem élőhelye.</i>	
kékes rétihéja	Circus cyaneus	Vonuló, telelő példányai előfordulhatnak a területen	
parti fecske	Riparia riparia	A területen a faj nem fordul elő.	
uhu	Bubo bubo	A terület a fajnak nem élőhelye.	
tövisszűrő gébics	Lanius collurio	A közvetlenül érintett és a közvetett hatásterület potenciális élőhelye a fajnak.	
lappantyú	Caprimulgus europaeus	A terület a fajnak nem élőhelye.	
kerecsen	Falco cherrug	<i>A terület a fajnak nem élőhelye.</i>	
fehérhátú fakopáncs	Dendrocopos leucotos	A terület a fajnak nem élőhelye.	

Jelmagyarázat a 2. táblázathoz:

	Negatív hatás nem várható
	Átmeneti negatív hatás, időszakos zavarás várható
	Tartós negatív hatás várható
	Megszüntető, jelentős mértékű negatív hatás várható

4.4. Natura 2000 hálózattal kapcsolatos hatások

A beruházás a szlovák oldalon nem érint Natura 2000 területet, a szlovákiai Natura 2000 hálózatra nincs hatással. A hazai oldalon, a kb. 1 km távolságban lévő Bózsva-patak természetmegőrzési Natura 2000 terület a Bózsva és a Ronyva összefolyása révén közvetlen kapcsolatban állnak egymással. Negatív hatás áterjedése kizárólag olyan havária esetben várható, ahol a Ronyva szennyeződik. A folyásirány miatt ebben az esetben sem jut szennyezett víz a Ronyvából a Bózsvába, azonban a vizes élőhelyekben és azok mentén terjedő fajok fertőzhetik a szomszédos Natura 2000 területet.

5. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások

A tervezés korábbi szakaszában a jelenlegi nyomvonalról északra, a Natura 2000 területén jelölt élőhelyen (D34 Mocsárrétek – 6440 Folyóvölgyek Cnidion dubiihoz tartozó mocsárrétjei) keresztül haladt egy nyomvonal-változat, azonban mind műszaki, mind természetvédelmi szempontból kedvezőtlenebb volt a jelenleg vizsgált nyomvonalról. A megvalósulása esetén jelentős jelölt élőhely és jelölt faj (haris, vérfű hangyaboglárka, nagy tűzlepke) igénybevételrel kellett volna számolni, továbbá kompenzációs intézkedéseket is hozni.

6. A megvalósítás indokai

A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő):

társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)

emberi egészség vagy élet védelme

a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása

a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése

a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben a kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

7. A kedvezőtlen hatások mérséklése és megelőzése

Három jelölt madárfaj tekintetében lehetett időszakosan kedvezőtlen hatást kimutatni, amely hatás tovább csökkenthető az alábbiak figyelembevételével:

- A növényzet irtását – más, gerinctelen jelölt faj életmenetének figyelembevétel - a költési időszakon kívül kell elvégezni (szeptember 1. – november 1. között).

8. Kiegyenlítő intézkedésekre vonatkozó javaslatok

Kiegyenlítő intézkedésekre nincs szükség.

9. Összegzés

A tervezett beruházás a Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel Különleges Rendeltetésű Natura 2000 Madárvédelmi Terület (HUBN10007) részét alkotja ezért szükségessé teszi a Natura 2000-es jelölő fajokat érő hatások előzetes bemutatását az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet 10.§ (1) bekezdésében előírt és a 266/2008. (XI.6.) Kormányrendelettel módosított hatásbecslési dokumentáció alapján.

A 60 jelölő madárfaj vizsgálata alapján tervezett tevékenység 2 jelölő madárfaj tekintetében időszakos negatív hatás várható. A Natura 2000 területen élő állományait azonban a beruházás nem veszélyezteti.

A Natura 2000 területi igénybevétele várhatóan 5,34 ha lesz.

10. Adat- és információforrások

- (1) 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelete az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről.
- (2) 13/2001. (V. 9.) KöM rendelete a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről. – *Magyar Közlöny 2001/53: 3446-3484.*
- (3) 100/2012. (IX. 28.) VM rendelete a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet és a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet módosításáról - *Magyar Közlöny 2012/128: 20903*
- (4) 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről – *Magyar Közlöny 2010/072: 14708*
- (5) TIR Közönségszolgálati modul, <http://geo.kvvm.hu/tir/>
- (6) <http://natura2000.eea.europa.eu>
- (7) Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása